

Det hemmelige løb

Finn Janning

Cykelrytteren Tyler Hamilton har fortalt sin historie til journalisten Daniel Coyle. Dette samarbejde er blevet til bogen *The Secret Race: Inside the Hidden World of Tour de France: Doping, Cover-ups, and Winning at All Cost*.

En anden titel kunne have været Min historie om Lance Armstrong. Bogen er om noget et anklageskrift imod Armstrong, som Hamilton kørte sammen med på U.S. Postal (1995-2001). Men det er også en historie om systematisk dopingmisbrug, misundelse og mindreværd (ofte Hamilton i forhold til Armstrong), om snyd og Tour de France. Så titlen lyver alligevel ikke.

Daniel Coyle begynder med at fortælle, at han aldrig har mødt en person med en så fænomenal hukommelse, som Hamiltons. Og opbygger dermed sin hovedpersons troværdighed. Coyle siger også, at han har tjekket alt det, som det har været muligt at tjekke. Det, Coyle ikke fortæller, er, at præmissen for historien synes at være, hvordan de to kan få skovlen under Armstrong. I den forbindelse er det interessant, at Coyle selv tidligere har skrevet en bog om Armstrong, *Lance Armstrong's War: One Man's Battle Against Fate, Fame, Love, Death, Scandal, and a Few Other Rivals on the Road to the Tour de France*. Det er en bog, som Coyle ligeledes kaldte veldokumenteret og sand, men som Armstrong selv kaldte OK, skriver Coyle. En dom, som ikke helt passede journalisten.

Folk fortjener at høre sandheden, siger Hamilton og Doyle, men det er sandheden om Armstrong, som den tager sig ud hos dem. Det er måske bogens største hemmelighed. Det betyder også, at alt hvad der understøtter bogens teser underbygges, mens alt, hvad der kunne understøtte et andet perspektiv forties, og derfor kan bogen ikke helt kvalificeres, som undersøgende journalistik. Snarere er det en mands historie, der bliver til virkelighed for mange, mens hans egen virkelighed bliver til historie.

The Secret Race begynder med en kort beskrivelse af Hamiltons barndom. Vi hører at han kommer fra et beskedent hjem, hvor nøgleordet er ÆRLIGHED. Dette er en vigtig oplysning, ikke kun af hensyn til Hamiltons troværdighed som sandhedsvidne, men også fordi han vender tilbage til denne lærdom i slutningen af bogen, hvor han fortæller, hvor smertefuldt det har været at måtte indrømme sine løgne for sine forældre. Eller, som han skriver til aller-sidst i bogen: Sandheden vil sætte dig fri! Cykelrytteren er gradvist blevet forvandlet til en præst.

Jeg nævner dette, fordi bogen på mange måder er missionerende. Det er som at læse en ex-ryger skrive om rygning. Undervejs skal læseren overbevises om, hvor godt det føles at lette hjertet - især, når det drejer sig om Armstrong. Fx får læseren at vide, hvordan Armstrongs lejlighed er indrettet, hvad han tjener som rytter og foredragsholder, hvilke sponsorer han har, hvem han er kærester med (tre forskellige nævnes), der gives flere mindre flatterende psykologiske beskrivelser af ham, som en hård leder af U.S. Postal, som en der ingen venner har, heller ingen far og så videre. Alt sammen sker for at kontrahere Hamilton, der fremstår mere beskeden og venlig, men heller ikke lige så succesfuld. Er der en sammenhæng? Flere sportspsykologer fortæller, at det er ok for en atlet, hvis han hader at tabe, hvilket Armstrong gør, men dette finder Hamilton unormalt. Og apropos det unormale, så lad os tale om doping.

I følge Hamilton stoppede dopingene ikke med Festina-skandalen i 1998, som mange sikkert håbede. Tværtimod, den intensiverede. Hamilton beskriver medrivende, detaljeret og lærerigt, hvordan hans hold dopede sig – især fokuserer han på tiden hos U.S. Postal (og Armstrong). Han fortæller, hvordan man let kunne snyde testene, som han kalder IQ-test (dog fortæller han ikke, hvad det siger om hans egen IQ, at han blev taget to gange). Fx kunne man tage små doser EPO, som ville forsvinde ud af blodet og urinen inden kontrollørerne ville komme om morgenen. Han fortæller, hvordan man kan snyde med sin where-about ved at gøre den tilpas geografisk rummelig, hvordan man kan involvere sin kone som vagthund, hvordan man kan lægge sig på gulvet og

ignorere en banken på døren, hvordan man kan gemme neutraliserende stoffer under neglen, som man så kan tisse på, hvis man vil sløre lidt EPO i urinen og så videre. Alt sammen overbevisende fortalt, det vil sige, ja, det er næsten usandsynligt at forestille sig, at en stor del af rytterne ikke var dopet fra 98 og frem til omkring nutiden.

Der, hvor Hamiltons påstande fremstår en smule udokumenterede er fx, når han hævder at Armstrong ringede til UCI, efter at Hamilton slog ham på en etape før Tour de France i 2004. Angiveligt er det noget, som Floyd Landis fortalte ham; en anden rytter, som også har fortalt om U.S Postals og Armstrongs doping. Spørgsmålet er om ikke disse to ryttere deler en interesse, der kunne tjene en sådan historie. I hvert fald benægter UCI og Armstrong påstanden. Tilsvarende beskriver Hamilton Landis soloridt i Touren 2006, som fanstatisk, mens Armstrongs bedrifter altid beskrives som unaturlige. Floyd Landis blev i øvrigt efter etappen taget for testatoren i blodet.

En anden påstand, som svæver lidt, er, at Armstrong skulle have været taget for doping i 2001 under Schweiz rundt. Angiveligt skulle han selv have fortalt det til Hamilton. Hamilton siger, at Armstrong ikke var nervøs, da han var på venskabelig fod med UCI-præsident Hein Verbruggen, som var præsident fra 1991-2005. Igen benægtes dette af både Armstrong og UCI. Denne historie er dog for god til at forblive uberørt, så her håber jeg, at kritiske sportsjournalister, vil forfølge påstanden. Hvis der virkelig er tale om magtmisbrug, hvor UCI holdt hånden over enkelte ryttere, så er dette væsentligt mere graverende end doping blandt atleter.

Endelig er der den tredje påstand, som er udokumenteret, nemlig den om Bjarne Riis, "the Danish Eagle", som han omtales. Riis er ifølge Hamilton vildt optaget af, hvordan Hamilton trænede på U.S Postal, hvilket minder om Armstrong, som var vildt interesseret i, hvordan hans konkurrenter trænede. Begge vandt det løb, som Hamilton aldrig nåede at vinde. Nå, passagen lyder:

'Bjarne leaned back in his chair. Took a sip of wine.

"Have you ever tried a transfusion, Tyler?"

I shook my head. Bjarne's blue eyes lit up.

"Oh, you need to do that. You will like it."

- Okay, I said. Sounds good.

Derefter fortæller Riis, hvordan han selv anvendte bloddoping under sin sejr i 1996, hvilket er nye informationer i forhold til, hvad Riis selv har fortalt, HVIS de altså er sande. Tilsvarende er det også Riis, der ifølge Hamilton etablerer en kontakt med den spanske læge Eufemiano Fuentes. Han giver Hamilton doktorens telefonnummer. Riis har benægtet. Det samme har flere af de personer, der arbejdede på CSC dengang og senere – både ryttere og personale, fx kropsterapeuten Ole Kåre Føli og cykelrytteren Ivan Basso. Basso nævner eksempelvis, at ethvert tænkende menneske nok godt kunne finde ud af, hvem der skulle kontaktes, hvis man ønskede at foretage blodtransfusioner. Hamilton skriver heller ikke så meget om, hvordan *El Pais* kunne dokumentere, at hans kone var involveret.

Historien om Riis er den såkaldte rygende pistol i de danske medier, som fik selveste Jørgen Leth til at tale om at Riis var sat skakmat, om injuriesag og meget andet. Hvorfor skulle Riis dog det? Kan Riis andet end benægte? Jeg mener, hvis jeg blev beskyldt for at have en affære med Lady Gaga, hvordan kan jeg så vise min uskyld end ved at benægte, ved at sige, at jeg ikke kender hende, mere end den måde som alle kender hende på?

Hvis man ønsker at fastholde illusionen om en ren sport, så kan man godt til en hvis grad underminere en del af Hamiltons påstande og tolkninger, der netop alle sammen synes styret af historien præmis: Få Armstrongs arme ned. Men, hvis man har fulgt med i cykelsporten de sidste 10-15 år, er der mange ting, som ikke overrasker. Det eneste, der personligt overraskede mig var, hvor udbredt og systematisk det foregik. Ofte ganske opfindsomt. Så jeg er ikke i tvivl, men jeg er heller ikke i tvivl om at Riis vandt en stor sejr, ligesom Armstrong er en bemærkelsesværdig atlet. En ting er doping, en anden er vilje, ihærdighed, grundighed, styrker og svagheder – alt det menneskelige.

Så, den korte konklusion er: Læs bogen, men læs den sagligt og kritisk.

Til sidst et håb. Der er to måder, hvorpå denne bog kan læses: Den ene, som benzin på bålet for den form for missionerende attitude, der findes blandt mange sportsjournalister. Ja, især i Danmark, synes en kritisk og neutral rolle, at være urealistisk ambitiøs for sportsjournalister. En sådan læser vil føle sig snydt, hvorefter han eller hun forhåbentligt vil spørge: Hvorfor føler jeg som jeg gør?

Ifølge den franske filosof Gilles Deleuze, fortjener ethvert menneske de følelser og tanker, som vedkommende har, fordi de udspringer af den måde han eller hun lever på. Er sportens spejlbillede for ubehageligt? Spolerer det læserens selvskabte forestilling om noget rent, autentisk og naturligt? Ja, hvad er i grunden rent og naturligt?

Den anden måde, at læse bogen på, er mere saglig. Det guidende spørgsmål er her: Hvad åbner den op for af tanker og refleksioner?

Skal vi give op overfor doping i sportens verden? Rydde op i UCI? Skabe et frit dopingmarkedet, der er kontrolleret af læger, etc.? Jeg vil foreslå at der blev ryddet op i UCI og i Dansk Cykle Union (DCU), som i forbindelse med Michael Rasmussens dopingdom viste eklatant manglende dømmekraft, da de videregav informationer, som havde DCU en personlig interesse i at en enkelt rytter ikke måtte vinde. Alle disse magtinstanser synes altid at være en smule rådne. Men dette har nok mere med magt at gøre end cykelsport.

Jeg vil personligt foreslå et frit dopingmarked af to grunde.

Den ene grund er den resignerende, der udspringer af, at fristelsen er større end risikoen for at blive taget. Det er et spørgsmål om penge og magt, men også om at have investeret en masse tid i sin sport, hvor toppen måske aldrig nås uden. Det, der er værd at huske på i forbindelse med professionel sport, er, at glæden ofte forsvinder, når det at udføre, hvad der tidligere var ens passion, bliver et arbejde. Den indre motivation erstattes af noget ydre, fx penge, prestige, præmier, som ofte spolerer glæden. Dette kan være svært at indse, hvorfor der også tages større og større risici. Derfor er fristelsen altid

stor, og ikke kun blandt atleter, men også blandt andre professioner. Hvilken forsker/ kunster/ journalist har ikke lånt et argument, et penselstrøg, en kilde? Ja, en forsker har løjet om rotter, en tidligere spindoktor for Anders Fogh Rasmussen løj om sin kandidatgrad, ja en eller anden har løjet om vores nuværende statsministers mand, ja, en eller anden lyver ...

Tilbage til den anden grund. Hvorfor foreslår jeg et frit dopingmarked? Svaret er sikkerheden. Konkurrencesport er ikke sundt. Kroppen presses til bristepunktet, men hvorfor ikke lade læger se, fx hvilke stoffer der ikke er skadelige, i hvilke mængder, hvordan helbredet kan sikres og så videre. Når nu mennesket ikke kan leve uden sportslig konkurrence, hvorfor så ikke lade lægerne gøres deres arbejde i et åbent miljø, hvor erfaringer og viden kan deles.

Måske er det på tide at stoppe alle de hemmelige løb, og dele vores viden, blive klogere.

Det ville lede os tilbage til viljen, ihærdigheden, iveren, ambitionen ... alt det menneskelige, som jo altid er til stede. Alt det, som i sidste instans er det, der sætter aftryk for eftertiden mere end alle tiders doping.

10.09.12